

ENTORN DE PARSIFAL

La germana de Frederic Nietzsche acaba d'enviar al "Der Tag" els següents mots, que confirmen de manera plena que Wagner canvià sovint d'opinió respecte al Parsifal. "Al verificar-se les primeres representacions del Parsifal, durant l'estiu de 1882, - escriu la Sra. Forster-Nietzsche- el meu germà s'empenyà que jo anés a Bayreuth a sentir aquesta obra. En veritat, la separació entre ell i Wagner existia ja des de l'aparició de l'obra intitolada "Menschliches Allzumenschliches", durant l'estiu de 1878. No obstant, això no impedí mai al meu germà de desitjar que els seus parents i amics continuessin en bones relacions amb Wagner i amb Bayreuth: ell pretenia solament conservar intacta sa llibertat d'opinió." Afegeix la Sra. Forster-Nietzsche: "L'audició del Parsifal m'impressionà profundament. Quan Wagner expressà el desig de veure-m, vaig anar vers ell tot seguit, i durant la nostra conversa vaig dir-li amb quin goig havia escoltat la seva darrera obra. Vaig dir-li també quant sentia que el meu germà no hagués pogut participar del meu goig sentint també el Parsifal: "- Ah! digué llavors Wagner. - Es a dir que no vindrà a Bayreuth! Però potser aniré, amb els meus artistes, a dirigir el Parsifal a alguna altra ciutat, i aleshores el vostre germà podrà sentir-lo fora d'aquí." "- A la catedral de Colonia, potser", vaig dir-li jo. Wagner se posà a riure, i digué amb vivesa: "- Això és una excel.lent idea: en tot cas! Parsifal hi seria encara més bell que allà, dins la barraca (*ware es freilich noch schöner als draussen in der Baracke*)."

Al dir barraca es referia al seu teatre de Bayreuth. Ja és sabut, per altra part, que l'arquitectura d'aquell teatre no agradà mai a Wagner: aquest no vegué en ell, sempre, sinó una instal.lació provisional.

Tot lo dit prova, sembla, d'una faisó ben clara, que, si bé es veritat que Wagner ha manifestat el desig que Parsifal no es mogués de Bayreuth, també, per altra

part, ha manifestat desitjos ben contraris. El seu veritable propòsit fou, sens dubte, que Parsifal no esdevingués mai una obra ordinària dels habituals repertoris. I això no hi ha pas por, és de creure, que es realitzi mai. *Butlletí de l'Orfeó Català, 1883.*

WAGNER MÚSIC I POETA

Article publicat en castellà per la revista "Notas Musicales y literarias" dirigida per Felip Pedrell, l'ú de març de 1883, amb motiu de la mort de Wagner, escrit per Climent Cuspinera i Oller, compositor de música i poeta nascut a Caldes de Montbui el 1842 i mort a Barcelona el 1899. Va ingressar a l'Escolania del Monestir de Montserrat, en la qual va fer els seus estudis musicals, i posteriorment va prendre part en el moviment artístic iniciat per Clavé com a director del cor "El Euterpe Caldense". Com a compositor va fer diverses sarsueles, entre les quals: "La Mar Bella", amb lletra d'Eduard Aules; i "El Maldito" amb llibre de Perillan i Buxó; i, inspirades obres de música religiosa, pel geni de la qual va mostrar felices disposicions i corals. Va escriure també dos volums de poesies titulades: "Flors boscanes" i "Primavera.

"En la seva immensa majoria, els mestres compositors necessiten fondre les seves creacions al gresol d'un llibret escrit amb poca o nul·la intervenció per part seva, perquè la ciència humana no ha trobat encara la manera d'agermanar en un moment donat la intensitat, la inspiració de dues intel·ligències diferents, la del poeta i la del músic, i, per tant, no pot haver-se donat cap cas en que l'un es trobi satisfet del tot de l'altre o, el que és el mateix, no pot citar-se cap obra d'un autor que escrigui sobre un llibre aliè que sigui model d'aquesta espontaneïtat.

No succeeix així amb els mestres que a la vegada són poetes i que escriuen llibres per a les seves obres, i fins per als d'altres, tan escassíssims en nombre, que a penes si podríem citar-ne cap d'altre d'alguna talla després de Ricard Wagner i d'Arrigo Boito.

Ricard Wagner degué fer com el nostre popular poeta Clavé, que sentia al mateix temps la música i la poesia, i descobria cada dia nous secrets de la rima que els nostres poetes no haurien trobat en sa vida. Portat pel desenvolupament de les seves cantinel·les, es veia obligat a escriure moltes vegades combinacions mètriques desconegudes, sense les quals la música no s'hauria revestit de l'espontaneïtat típica amb que la reconeixem ara. Alguna cosa d'aquesta mena degué fer Wagner i en són prova evident totes les seves produccions. Degué sentir, en principi, almenys, la música amb els llibrets per a millorar-los o pulimentar-los.

De tot això es podria treure la conseqüència que la crítica té dret de ser severa i quasi inexorable amb un autor a qui la natura no va escatimar cap mitjà perquè s'elevés a gran altura; amb un autor que, si com a músic era una eminència, com a poeta no era cap vulgaritat. Però, què importa al bon nom de Wagner que la crítica hi sigui dura? Quan s'ha atrevit amb Wagner la crítica seriosa i formal?

Els seus mateixos detractors, els mateixos que potser no saben o no poden sentir-lo o comprendre'l, han limitat les seves censures a anomenar-lo compositor de l'esdevenidor. I el mateix que n'han dit com a músic, n'han dit com a autor dels llibrets de les seves obres.

Sortós Wagner!, que en vida no va haver de sofrir dels seus detractors més censures que les de ser titllat de manera tan pueril!"

"Notas Musicales y literarias" Març 1883

WAGNER A WAHNFRIED AMB ADMIRADORS CATALANS

Una vetlla, Wagner i la seva família foren visitats a casa seva a Wahnfried, que vol dir Palau de l'imaginació, per uns pelegrins wagnerians de la nostra terra que havien concorregut als festivals de Bayreuth. Eren els pelegrins el crític musical Joaquim Marsillach, a qui Wagner distingia i estimava, i el fervent wagnerià en Joan Tusquets.

Es parlà de música i Wagner, fent deferència als visitants, els parlà d'Espanya, de les belleses del país, del Romancero del Cid, del Quixot, del teatre calderonià, de la música, afegint-hi que es proposava, quan estigués millor de salut (el mestre ja es trobava malalt), fer un viatge per la península ibérica.

Tot d'un cop Wagner interromp la convers, cerca quelcom en una butxaca i allarga un llarg cigar Hoyo de Monterey al senyor Tusquets.

-Faci-m el favor –li digué Wagner. Són arribats del seu país i per cert que poden anar plegats amb Cervantes i Calderón de la Barca. Són tan ben elaborats com aquelles obres immortals!

L'Esquella de la Torratxa, num 1631, dedicat a Wagner, abril de 1910